

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

3/2015

ročník/volume 25

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 1

Typ článku/Type of article: editoriál/editorial

Strany/Pages: 1 – 4

Dátum vydania/Publication date: 15. júl 2015/July 15, 2015

EDITORIÁL

Starnutie obyvateľstva sa považuje za najvýznamnejšiu demograficky podmienenú spoločenskú výzvu pre 21. storočie. Hlavným dôvodom je jeho vplyv na spoločenský vývoj, keď starnutie obyvateľstva zasahuje všetky oblasti a mení klímu v spoločnosti. Ide o situáciu, s ktorou ľudstvo doteraz nikdy v histórii nebolo konfrontované. Preto chýbajú praktické skúsenosti s fungovaním spoločnosti s takým vysokým podielom obyvateľov vo vyššom a vysokom veku.

Starnutie obyvateľstva je celosvetový problém, ktorý sa v súčasnosti najvypuklejšie prejavuje vo vyspelých krajinách, predovšetkým v Európe. V tomto smere je situácia na Slovensku špecifická. V dôsledku veľmi intenzívneho starnutia obyvateľstva sa Slovensko zmení v priebehu najbližších 40 rokov z relatívne mladej európskej krajiny na jeden z najstarších štátov na svete. Veľmi intenzívny proces starnutia obyvateľstva spôsobí, že jeho vplyv na spoločnosť bude ešte zásadnejší ako v krajinách, kde starnutie obyvateľstva prebieha plynulejšie.

Monotematické číslo 3/2015 vedeckého recenzovaného časopisu *Slovenská štatistika a demografia* sa snaží zaznamenať problematiku starnutia populácie v celej šírke. Vzhľadom na zameranie časopisu dominuje demografický pohľad na starnutie, zachytené sú však aj ďalšie oblasti, ktoré starnutie obyvateľstva najviac ovplyvňuje.

Autori článkov analyzujú vývoj vekového zloženia obyvateľstva na celoštátnej aj regionálnej úrovni, hodnotia medzinárodné postavenie Slovenska z hľadiska úrovne a priebehu starnutia obyvateľstva, poukazujú na príčiny populačného starnutia a možnosti jeho ovplyvňovania, odhadujú vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v najbližších desaťročiach až do úrovne krajov. Časopis prináša aj informáciu o vývoji medzinárodne porovnateľných indikátorov na meranie zmien vo vekovej štruktúre obyvateľstva. Popri syntetickom pohľade na celospoločenský dosah populačného starnutia sa osobitná pozornosť venuje ekonomike, trhu práce, zdravotnej starostlivosti, sociálnym službám, vzdelávaniu a rodine.

Riaditeľka Kancelárie Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku Darina Sedláková v exkluzívnom rozhovore pre *Slovenskú štatistiku a demografiu* upozorňuje na kľúčové zmeny, ktorým sa nevyhneme v súvislosti so zvyšovaním počtu starých ľudí v populácii a ich špecifickými potrebami v oblasti zdravia. Ako hodnotia úroveň sociálnych služieb pre seniorov tí, ktorí ich poskytujú, a aký je význam univerzít tretieho veku pri zvyšovaní kvality života starnúcej populácie – aj na tieto otázky dáva odpoveď tretie tohtoročné číslo nášho časopisu. S jeho témou súvisí tiež pravidelná recenzia publikácie. Tentoraz dávame čitateľom do pozornosti

publikáciu kolektívu autorov pod vedením Viliama Páleníka o potenciáli, ktorý predstavuje pre Slovensko strieborná ekonomika.

Želaním zostavovateľov tohto monotematického čísla *Slovenskej štatistiky a demografie* je zvýšiť záujem o problematiku populačného starnutia a podnietiť aktivity, ktoré prispievajú k úspešnému zvládnutiu tohto procesu na Slovensku.

BORIS VAŇO
INFOSTAT – Výskumné demografické centrum

EDITORIAL

Population ageing has been considered as the most significant demographic social challenge of the 21st century. Mainly because it influences the social development when population ageing involves all areas and changes the general climate in society. Mankind has never before been confronted with this situation. Therefore, a society with such a high share of population of older and old people lacks practical experiences regarding its functioning.

Population ageing is a global process, which is particularly marked mainly in the developed countries, especially in Europe. In this regard, this situation is specific in Slovakia. As a result of very intensive population ageing, Slovakia will transform within 40 years from a relatively young European country into Europe's one of the oldest countries. This intensive ageing process will have a more significant impact on society than in countries where it has been running more smoothly.

The monothematic issue No 3/2015 of the scientific peer-reviewed journal *Slovak Statistics and Demography* attempts to record the problem of population ageing as a whole. Considering the focus of the journal, a demographic view of population ageing tends to dominate. However, other areas most affected by population ageing are reflected as well.

Authors of the articles analyse the age distribution of population at national and regional level, evaluate the international position of Slovakia, in terms of the level and course of ageing, underline the causes of population ageing and the opportunities for its influencing, estimate the development of population age structure in the coming decades at regional level. The journal provides information on the development of internationally comparable indicators for measuring changes related to population age structure. In addition to the synthetic view on the cross-societal impact of population ageing, particular attention is being paid to economy, labour market, health care, social services, education and family.

In an exclusive interview with the journal *Slovak Statistics and Demography* the Director of the World Health organization in Slovakia, Darina Sedláková, draws attention to the unavoidable key changes related to the growing numbers of old people in the population and their specific health needs. This year's first issue of the journal provides answers also to the following questions-how the level of social services for seniors is evaluated by their providers and what is the significance of the universities of the third age in improving quality of life in ageing populations. The regular publication review is also related to this issue. This time we want to draw the readers' attention to the publication of the collection of authors under the direction of Viliam Páleník on the potential offered to Slovakia by the silver economy.

The compilers of this monothematic issue of the journal *Slovak Statistics and Demography* wish to encourage greater interest contributing to a successful tackling of this process in Slovakia.

BORIS VAŇO
INFOSTAT – Demographic Research Centre